

שירו האחרון של אורי גליון

עצמו: הסיבה הישירה — טיפה נמוכה. שום דבר בכותרת לא רמוז לקורא המקרי, שזוהי דעה פרטית של עור אחר. זמן מעט לפני האסון כתב הטייס, אורי גליון, שיר שרם על הפכנה הכרוכה בטיסה נמוכה. העולם הזה — מפרסם להלן שיר זה, שטרם ראה אור עד כה. ההקדמה, בצורת מכתב, נכתבה בשעתו על ידי גליון עצמו.

השבוע, שעה שוועדת החקירה התכנסה באולם לשכת הנשיא בקריה, לפני ספסדים כמעט ריקים, סער במדינה כודה הויכוח על האשמה לאסון מעגן. העתונים, שהחליטו מראש כי האשמה חלה על אורי גליון, הוסיפו לכתוב את כתבותיהם בהתאם. דוגמה אופיינית: את עדותו של אחד העדים הכתיר. הארץ: בכותרת גדולה בעמוד הראשון: "המטוס היה בסדר; קרוב לוודאי שלאסון גרם הטייס".

— — — ססתי עם ש. ש. מי שהיה מפקד חיל הים והאוויר בזמנו, עכשיו הוא מנהל חברת הפוסטלים. אני סס אתו אחת לשבוע עיים למכתש — למפעל הטוסטטים. ובכן, בי טיסה זו היתה קצת קטסטרופה — נכנסנו לעננים בלי מכשירים מיוחדים במטוס — וההר היה במרחק צנוע מאוד מאתנו... יצאנו בנס. נדמה לי שהשיר הזה "אורגן" בשעת שחילת סלק בהמה בבית. (מה שייכות זה לטיסה?) אך היה קצת פנאי גם למחשבה. יש כמה מונחים, שנתתי להם הסברים בסוף — במקרה שלא יובנו לך, או לקוראים. אבקשך מאוד: לכשיופסס — שלח שני גליונות, כדי שאשלח אחד לש. סוף סוף הוא השותף השלישי (השותף השני הוא תמיד — הגורל).

במסירות ל"במעלה" אורי עי'גנים

הטיסה מן המכתש

לש. שמיר, השורף הסייסי בטיסה

חוקמה בקרוקה של ארצי הער- בית, — בוצרה, חמסינית, ותותר בצאתה ערבולי האבק, — חס קל- חמת גושי האויר. ומכס משטחיו הנושקים אל האסק, — אדם הלכב — עד שחר עלה..

ובשחר: חומקים סכריחי הגבולות למחבוא. אכל יש ערבות, — יצלו ערסלים ויספסו. בקדרון הקרים הטלול שלנגב. ובנגב —

מכתש. במכתש, — ארבות יצלו קיסור, — לילה ויום יתאבד העשן. בלילה קיצ' יתאבד לחלל העלול — בתקומות סרגיזה. ועוסות המכתש יקאו בתנוית הערבול המפזיב.

ובליל-ערסלים — פנסת המדבר, לעבוד אדי נשפתו הסיה — לקיצ חשוף הקטר.

וצמוד העשו להלת לבנה: ברסית הצירוס בליל.

לבקר יותיר רבדי עננים רוחצים בבסיס צוקי המכתש הפורעים. אותו יום, שהקצין יגלש מטוסי למכתש, לו קרא בצרום — יום הרפי. עמד המכתש בקצור עננים, על חומת הקריו.

חקה לטיסה.

בחקה

נטמנו ים דמעות משגלי-טיסים, ושבועות ססירי-הקשה. יש, אחת ינסת השיס לעקף. יש צרף אל קודקו. יש האל, רק האל, לא ישליף חתו — וצלה מטוסו מגע מן הקרב. אז נשבעו! בסלנת מטוסו ובשמן דקיו הזורם בעורקי הפלדה — לעולם לא יוסיף! יש ישבח..

שקיו שקריבי הסמה החודרים בענו — בעקרו השני של הקר. נתקרב מטוסי למסלול הקצוב בגבעות המכתש, — והקריא. יאזר לחותיו רגזי הטיסה, וטפס בנתיב אורי מעקס (יחסית למרקע).

קבר אקאה, קל חומת המכתש סתתתי. ומחירי במפץ הבוכנות — בטיסי, ענני-התקרחות.

בטיסה — עוד שטרף נאקפו לזוף, כל העת שששקה באויר — הגורל! יחזר הגורל בסתקו הקגוי. תפתל פגושי האויר — וזרועות ברזליו ידבקו בפסוס. יתנבל למפצן אסיר-התודת, ויטביל פגלבו בקיבל-הבגיון. קבר חשב מטוסי לכלות הטפוס ופרץ בחומת-עננים!

יהפך הגורל מטוסי על צדו — ואישיר (קבר גלגל בשנית!) עוד קרוד בישור — וצנח חרסמו אל הקר. — — — קבר הטל מטוסי לתלל המכתש — פחליק על שמאלו בענו בענו — חשקה. פתע, נקבע הענו. הקר בקני וסגיש המוביל נפתוליו — לגבעות ילחם.

שנחת מטוסי בקסגש מסלולי-האקספלט הקבדים. והעת, פנזיחה חשקה וקרצי ערסלים אשא על שפתי תפלת-טיסים עתיקה: ברוף שהוריד... והוא העלה — למרוקים...

עי'גנים, 28.2.51 אורי גליון

בות מתחמקות. תשובה ברורה יותר ניתנה על ידי הסינדיקאט הישראלי לייצור קרח: במחירי-הקרח הנוכחיים אין מס' על חדיש יכול להפיק רחח הוגן. מוטב היה שלא להפעיל את בית-החרושת.

אולם התשובה הנראית כאמיתית יותר מכל ניתנה על ידי חוגים המקורבים אל סינדיקאט הקרח: הפעלתו של בית-החרושת החדש עשויה להוריד את מחירי-הקרח בארץ, אינה רצויה לסינדיקאט. על כן הוא משלם לארטיק שכר בטלה, אשר יכסה בהדרגה את הסכומים שהושקעו במפעל המזונח.

גודל הסכומים המשולמים לארטיק נט' מר בסוד. הוא יתגלה רק אם יפורק סינדיקאט הקרח — או אם תתערב בפרשה הוועדה לבדיקת מחירי הקרח, שהוקמה ברשותו של עורך-הדין מתתיהו לינדרמן. עד אז יהיה המשלם האמיתי האזרח, ה' (המשך בעמוד 12)

להפיק רוחצים ממפעליהם, רואים את עצמם בחלום-הלילה יושבים בטל ומקבלים סכומי-כסף גדולים. אולם השבוע נתגלה כי רק מפעל ישראלי אחד זכה להפוך חלום חרוד זה למציאות.

המפעל: בית-החרושת לשלגונים ארטיק בבתיים.

כאשר קיבלה חברת ארטיק את הרשיון להקמת מפעל-השלגונים, שרר בארץ מחסור חמור בקרח. על כן התנתה הממשלה תנאי מפורש: על החברה לבנות גם בית-חרושת לקרח.

התנאי קויים. 300 אלף ל"י הושקעו ב"בנין בית-חרושת לקרח על חולות בת"י. אולם מכוונתיו לא הופעלו, מוסיפות להעלות חלודה עד היום.

תשובות מתחמקות. מנהלי ארטיק שגאלו לסיבת המצב המוזר נתנו תשו'

עשרת הימים המבוקשים גילתה במהרה את תוצאות חקירותיה: לדברי השוטרים, מכר סוחר העתיקות העבדוקן מאריין המחאה ל' חלפן הירושלמי, דויטש. המחאה היתה על 6000 דולאר, אולם לא היה לה כיסוי. דויטש אסף כמה ידידים, פרץ לחנותו של מאריין באגרופים קמוצים.

מישהו הציע לפנות למשטרה. מישהו אחר הציע לרוץ לקפה חינה, להזעיק את רומק, ידידו של מאריין, כמתווך: המשטרה היתה עלולה לשאול שאלות בלתי נעימות בקשר לדולארים. רומק בא, הצליח. מאריין שילם, ו' החקירת חוסלה — עד השבוע שעבר. האשימה המשטרה: כל העניין בוים על ידי רומק כדי להכריח את מאריין לשלם. טען רומק: "כל זה מצוץ מן האצבע!"

המשק

שכר הבטלה

תעשיינים רבים, העמלים בסרך כדי

ועוד. רומק הסיט את כובעו האפור, רחב השוליים, הכריז: "איני מודה באשמה!" הוא טען כי הענקים מנסים להדביק בו פשע אשר הוא לא ביצע, לכלוא אותו מאחורי סורג.

המשטרה ביקשה שהות של עשרה ימים כדי לערוך חקירות. סניגורו של הנאשם, שמואל תמיר, התנגד. השופט גחן לרשום את החלטתו, וקצין-המשטרה הניח לפניו את פקודת המעצר לחתימה. השופט נפנה אליו בפנים סמוקות, קרא בועם: "מנין לך מה אני עומד להחליט? אילולא האשמות החמורות, היתה חוצפה זאת מסמקת כדי לשחרר את הנאשם!" אחר ציטט אחד מעקרונות ב' חוק: "התי לפחות מראית עין של צדק!"

תוצאות החקירה. המשטרה קיבלה את אחד מעקרונות המשפט המקובל ה' ברי"י אומר: "אין זה מספיק שהצדק נעשה. עשייתו צריכה גם להראות לעין."